

Gevaar **IN DE SCHEMERING**

Je knippert een keer met je ogen en ziet het nét te laat, twee gele ogen kijken je aan in de donkere nacht. Ontwijken lukt niet meer ... Het gebeurt Nederlandse automobilisten maar liefst zo'n tienduizend keer per jaar.

W

el eens meegemaakt? Dat zou heel goed kunnen, want er worden dui- zenden grote wilde dieren per jaar aangereden in Nederland. Vorig jaar

stond de teller zelfs op een record van tienduizend grote dieren. De ongelukken komen het meest voor in bosrijke gebieden: rondom de Veluwe en in het Oosten van het land.

Bart Smit is Staatsbosbeheer boswachter en fauna-beheerder op de Veluwe. Hij vertelt: 'Wij monitoren het aantal ongelukken met wild aan de hand van tellingen. Damherten, reeën, wilde zwijnen en das-sen zijn dieren die rondtrekken. Ze zijn altijd op zoek naar voedsel, vaak ook in de berm langs wegen.' Overdag rusten ze uit. Als de avondschemering valt, worden ze actief. Precies dus op het moment dat je als automobilist minder goed en minder ver kunt zien. Ontkomen kun je haast niet, stelt de boswachter. 'Ze kunnen uit de berm schieten en zo voor je staan.'

Uitwijken of heel hard remmen is gevaarlijk, daarmee breng je jezelf of andere weggebruikers in gevaar. Het is triest, zegt Smit. Maar hij is eraan gewend geraakt. Hij heeft zelf door zijn werk al veel aangereden wild gezien. Tips heeft hij wel: let goed op borden, die aan-geven dat er in een gebied herten kunnen oversteken. Rijd niet te hard. Houd berm in de gaten. En als er een oversteekt, is er altijd een kans dat er meer ko-men, want ze lopen vaak in groepjes. Staatsbosbeheer probeert in de gaten te houden waar het vaak ge-beurt, soms kan een dassentunnel of een wildspiegel de automobilisten én de dieren helpen.

Terug in de kringloop

Heb je het onfortuinlijke ongeluk dat je een wild dier aanrijdt, meld het dan altijd direct bij de politie. Dat is zelfs verplicht. En zorg dat je de locatie zo nauwkeurig mogelijk doorgeeft. Het dier moet namelijk gevonden worden, en eventueel uit zijn lijden verlost. Behalve politie, komt er dan een 'valwildaafhandelaar' om het dier te doden. Tenminste, negen van de tien keer moet dat gebeuren. Smit: 'Het zijn in het wild levende die-ren, die redden het niet met een hersenschudding of

met gebroken poten. Bovendien willen we niet dat de dieren in de nabijheid van de weg blijven liggen, want ze trekken ook andere dieren aan.' Als ze nog heel goed intact zijn – dat gebeurt heel soms – en nog vers genoeg voor consumptie, kunnen ze eventueel naar de wildhandel. Alwaar ze alsnog worden gekeurd. 'Negen van de tien keer is dat niet het geval, dan brengen we het dode dier naar een afgelegen plek in het bos, waar aaseters het kunnen opeten. Terug in de kringloop, zou je kunnen zeggen.'

'Het gaat zó snel. Je ziet het beest, je denkt wat kan ik doen, en dan ligt hij al op je motorkap'

Treurig is het altijd. Smit: 'Wij zijn er ook voor en beetje psychische steun. Mensen zijn soms helemaal van slag.' Mark Goes is zo iemand. Voor zijn werk als surveillant moet hij 's nachts van gebouw naar gebouw rijden in een bosrijk gebied aan de grens met Duitsland. Hij heeft al verschillende malen herten en reeën voor zijn auto gehad. 'Ik voelde me elke keer goed beroerd. Je kunt er niks aan doen, zo'n beest

SCHADE, WIE BETAALT?

Dieren die in het wild leven hebben geen eigenaar. Er is dan ook geen aansprakelijke partij om aan te kloppen voor de schade aan je auto. Met een volledig of beperkt cascoverzekering is het mogelijk de scha-de te claimen bij je autoverzekering. In de polisvoorwaarden staat of dit soort schades wordt gedekt. Wanneer het leefgebied van het dier wordt beheerd dan is in sommige gevallen de beheerder aansprakelijk. Dit kan het geval zijn, wanneer dieren zijn ontsnapt door niet goed on-derhouden hekken of wildroosters. Ook het ontbreken van waarschu-wingsborden kan leiden tot aansprakelijkheid van de beheerder.

staat plotseling voor je, een splitseconde. Maar ik ben een groot dierenliefhebber. Het zijn zulke mooie beesten.' Zijn vrouw Pauline Goes komt ook aan de telefoon. 'Mark belde me soms in tranen op.' Ze heeft het zelf ook meegemaakt, toen ze nog in de buurt van Apeldoorn woonden. 'Je bent eigenlijk doorgereden voordat je het doorhebt. Het gaat zó snel. Je ziet het beest, je denkt wat kan ik doen, en dan ligt hij al op je motorkap.' Naast treurig, kan het ook gevaarlijk zijn. Mark Goes had één keer een echt groot hert op de motorkap. 'De verlichting, bumper en motorkap waren kapot.' Niet zelden is een auto total loss na een

PROBEER HET TE VOORKOMEN . . .

- Rijd voorzichtig door bosrijke gebieden.
- Let op bebording.
- Na één dier volgen er soms meer.
- Houd bermen in de gaten.

aanrijding met een damhart of everzwijn, en zelfs met een ree kan dat gebeuren.

Jagersvereniging

De Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging is een campagne gestart op de Veluwe, om aandacht te vragen voor het toegenomen aantal wildaanrijdingen.

Bjorn van der Veen is zo'n valwildafhandelaar en woordvoerder van de Jagersvereniging. 'We zien een duidelijke toename van wildaanrijdingen in Nederland als je het vergelijkt met een paar jaar geleden.' Aan de ene kant betekent dat: het gaat goed met de wildpopulaties in Nederland, met andere woorden: er zijn steeds meer herten en reeën. Van der Veen: 'Aan de andere kant komt het ook door het drukke wegennetwerk in Nederland. En omdat er heel veel mensen naar het bos gaan in coronatijd. Mensen rijden hard, mensen zijn druk, gehaast soms.'

Je kunt je afvragen: waarom maakt een jager zich zorgen om aangereden wild? Van der Veen legt het uit: 'Jagers zijn over het algemeen grote natuur- en ook dierenliefhebbers. Het klinkt misschien gek: maar het heeft met dierenwelzijn te maken. Een dier dat wegstompelt met gebroken poten of een klaplong heeft geen schijn van kans, dat wil je uit zijn lijden verlossen.' Jagen is iets anders dan aanrijden, bovendien, legt hij uit. 'Jagers letten bijvoorbeeld op dat ze nooit een moeder van een kalf schieten, alles wat wij doen is heel gecontroleerd. En soms is het doel om de populaties te beperken, gezond te houden. Een aanrijding daarentegen is willekeurig, en willen we het liefst voorkomen.' Zelf heeft hij het ook meegemaakt in zijn woonplaats. 'Ik reed weg bij mijn ouders, ik reed nog geen 60 kilometer per uur en er sprong een reetje voor mijn auto. Deze was op slag dood. Hoe erg het ook is, hoe schuldig je je misschien ook voelt, bel altijd de politie. Het is strafbaar om het níet te melden.'

WAT MOET JE DOEN?

- Bel direct de politie: 0900-8844.
- Bel ook de politie als het dier niet blijft liggen.
- Probeer zo goed mogelijk de locatie door te geven.
- Wacht de komst van de politie of faunabeheerder af.
- Bel niet met de dierenambulance (in het wild levende dieren, zoals edelherten, wilde zwijnen en reeën, hebben weinig tot geen kans na revalidatie te overleven. De dierenambulance ontfermt zich wel over klein wild zoals dassen, vossen, marter en vogels).

Meer info: www.wildaanrijding.nl